
Redactioneel

In de ruimtelijke wetenschappen is het meestal de stad voor en de stad na. Slechts weinig aandacht gaat daarentegen uit naar het landelijk gebied. Zoals het begrip 'buitengebied' al aangeeft, wordt het platteland vanuit stedelijk perspectief vaak als restruimte beschouwd en daarmee buiten het aandachtsveld gesloten. Weinig onderzoekers wagen zich dan ook buiten de bebouwde kom. Het gevolg is dat de wetenschappelijke productie met betrekking tot het landelijk gebied niet in verhouding staat met de boekenkasten die ieder jaar worden volgeschreven over stedelijke ontwikkelingen. Dit komt ook tot uiting in het onderwijs op universiteiten en in de vakbladen. Ook AGORA besteedt over het algemeen niet veel aandacht aan het platteland. Toch laat de redactie het landelijk gebied zeker niet links liggen. In het besef dat kennisachterstand de belangrijkste reden is voor de relatieve desinteresse, probeert AGORA met dit themanummer een bijdrage te leveren aan een hernieuwde aandacht voor het platteland.

De toekomst van het landelijk gebied ligt momenteel voor een belangrijk deel op de tekentafel van de Rijksplanologische Dienst. AGORA ging op bezoek bij Hans van der Cammen en Yvon Hortsen om erachter te komen wat de RPD en de ooit te verschijnen Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening voor het platteland in petto hebben. Vooruitlopend op de Vijfde Nota verscheen een jaar geleden de Nota Belvedere. Volgens historisch-geograaf Henk Baas is deze Nota een positieve stap op weg naar een integratie van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Een ander aandachtspunt voor de Vijfde Nota vormt de groeiende vraag naar wonen in het 'groen'. AGORA-redactrice Saskia Heins gaat op basis van haar promotie-onderzoek dieper in op de aantrekkingskracht van het platteland op mensen uit de stad. Ondanks de populariteit van het landelijke woonmilieu staat de leefbaarheid van het platteland nog steeds ter discussie. Volgens Frank van Dam is de inhoud van het begrip 'leefbaarheid' in de loop der jaren echter steeds veranderd. De vraag is voor wie het platteland leefbaar zou moeten zijn. Duidelijk is dat de agrariërs steeds verder in de verdrrukking komen. Ook in België is dit het geval, zo laten Etienne van Hecke en Henk Meert zien, hoewel de strijd om de ruimte in Vlaanderen heviger is dan in Wallonië. Boeren zoeken daarom naar nieuwe mogelijkheden om inkomsten te verwerven. Henrike Vogelzang onderzocht voor haar afstudeerscriptie het alternatief van de zorglandbouw. Of de landbouw zich op het platteland zal kunnen handhaven, zal de toekomst moeten uitwijzen.

In het Variagedeelte is ruimte ingelast voor een bespreking van het drukbezochte congres dat AGORA op 5 juni organiseerde naar aanleiding van het themanummer 'Buren en buurten'. Pascal de Decker bekritiseert de doelmatigheid van het Vlaamse huisvestingsbeleid. Verder een reactie van Laura van Rossem op het inmiddels bekende Deltametropoolconcept, dat centraal stond in het aprilnummer. Corine Hoeven analyseert ten slotte de mogelijkheden van LETS.

